

नाताळ २५ डिसेंबर २०२१

कादोडी

दाहवा वहरी एकून १७ वॉ अंक

(खाजगी वितरण)

कादोडी

नाताळश्या हनाव विशेषांक

२५ डिसेंबर २०२१

दाहवा वहरी
एकून सतरावाँ अंक

खाजगी वितरन

या अंकात

संपादकीय

निरनय - जोसेफ तुस्कानो

नशा - सॅबी परेरा

खांबा खालसा भूत - सिरील मिनेझीस

किशॉ फादर्स-सिस्टर्सशॉ - फा. अंब्रोज फर्नांडीस

नक्की कून रें तू ? - ब्रिनल कुडेल

योग्यता - पॅट्रिक कोरिया

बय पान - रॉबर्ट फर्नांडिस

सामवेदी खाद्ययात्रा - केतकी अभिजीत वझे

बॉड्डाइ बाव - सायमन मार्टिन

दॅवा माला तुला कय हांग्यासा हाय - मॅक्लीना रिबेलो

वाटणी - शकुंतला नारायण पाटील

प्रमुख संपादक

ख्रिस्तोफर रिबेलो (९८१९४३६०७८)

कार्यकारी संपादक

एडवर्ड डिसोजा

संपादक मंडळ

सुनील बा. डिमेलो, सायमन रॉड्रिग्ज, तेरेजा
डिसोजा, जेम्सन डिमेलो, डॅनियल मस्करणीस,
रॉबर्ट फर्नांडिस, राजन डिमेलो, रॉबिन्सन
डिमेलो, वॉल्टर तुस्कानो, सिरील मिनेझीस

मुखपृष्ठ :- पॉल डिमेलो, गास

Email :- kadodivasai@gmail.com

Web :- www.kadodi.in

संपर्क / अभिप्राय :- आमश्या हरी संपर्क

कऱ्याकरतान नातें आपला या अंकाविषयीसा मत,
संपादक मंडळाश्या कुनालाही भॅटॉन जरूर कळवा.

या अंकात प्रसिद्ध जाल्ल्या मताशी संपादक मंडळ सहमत हायदॅस आहा नाय.

सूचना:- 'कादोडी' या अंकात तुमाला लेख, कविता आहा कय द्यासा हायदॅ तें
kadodivasai@gmail.com याओरती धाडा नातें संपादक मंडळाला भेटा.

जकलें जाहिरातदार, देनगीदार तहॅस बरा-वाईट मत देनाऱ्या जकल्या कुपारी लॉकांअँ आमॅ खूप आभार मानत्याव.
नाताळसॉ हन सब्बान कुपाऱ्यांना खुब आनंदाव आन मजॅऑ जाओ अह्यो शुभेच्छा.

संपादकीय

जकलेंना नाताळश्या हनायो खुब खुब सुबेछा.

मंडळी, आतें कडें जकला व्यवस्थित सुरू हॉवॉन जाग्योर लागलें बास तव कोरोनासा ओमिक्रॉन नावासा नवा रूप आलें आन तेंन माकून खयताळो घालें आहा हांगें लागलेंत. पुडें पन, भविशेंत कोरोनापेक्षा बॅक्कार विषानूश्यो लाटी येत रेंनार आहा पन हांगीला जातें. आतें पयलेंहारकें दी कतें येद्यात यायी वाट बगीत बॅहनेंत कय अर्थ नाय. पयलें लाटेंपेक्षा दुहरेंआ लाटेंत मंजें यंदा एप्रिल-मे मयनेंत आपल्या वसयमीनें आन आपल्या कुपारी समाजात आपले जिवाभावाशे माहने आपलेंतनें निगॉन गेले. जवळजवळ आपले बवतेक घरे दूःखात होते या काळात. परिशिती जाम भयानक होती. पन तेंस वॅळला खुपश्यो चांगल्यो गोष्टीपन घडल्यो, जरी या महामारीनें आपलेंला अँकामेकापासून लांब ढकलला तरी मनानें आपुन जवळ आले, खुब लोकाई पुडें यॅवॉन अडल्या नडलेल्यांना मदतीऑ हात देंवॉन मानूसकी टिकॉन हाय यी दाखडॉन दिला. समाज भगून आपुन एक हाव यी पन दिखला. गावागावश्यो आपल्यो संघटना एकत्र यॅवॉन का करू शकातेंत ता उमजाला.

कामधंद्याबाबतीतपन लोक बरास जागरूक जाला. घरसॉ भाजीपालॉ पिकवें करता लोक भाटात जा लागला. यातनें शार पैसे कहें मिळदेंत याव विसार हॉव्या लागलॉ. जे कतें भाटात गेले नोते ते खप्या लागले तहेस जें धंदेंत कातें लक्ष पन दिला नॉता तेंत नुसते घुसलेस नाय तर बरेंपैकी कमवें लागले. घरपोच डिलिव्हरी करता लोक लाजेंसा रेंला. मला वाटातें, ऑ जालेंलॉ बदल पुडें खुब कय चांगला हाडू शकातें. या कोरोना काळात एक गोष्ट विशेष जानवाली ती मंजें आपल्या परिसरात एक चांगला भॉटा हॉस्पिटल अहें पाय यी गरज. त्यामुळें लॉकायें खुब हाल जालें दुहरें लाटेंत, आपल्या अडशे कायिक लोक तेंबाबतीत कामाला पन लागलेंत, तेंना तेंत यश येवो.

बी एक चांगला काम या कोरोना काळात जाला, आपलें सॉहळें हजार महानोरनें दिडशे-दोनशे लॉकात हॉया लागलें, नुसते कॉमसारायें प्रोग्राम नाय तर लग्नारयें प्रोग्राम पन. आन लॉकांना यी पन कळाला की नुसती पैशायीस बचत नाय हॉयें तर जिवान फुकाट नाय जाय आन बारकॉ बारकॉ प्रोग्राम मस्त होवू शकातें. आपल्या या प्रोग्रामसा एक होता की हुक्काळीये आवतने कन्याशे आन मंग तॉडा लोक नाय आला गा जिवान कॅलें तेंई नासाडी. पन सदैतरी बारक्या कार्यक्रमामुळें ती कमी हॉया लागले आन पुडें पन हॉत रेंदें अही आशा हाय.

मंडळी, गेले ९ वहरे जाले आपुन यॉ कादोडी अंक प्रकाशित करतेंव, खूपसा साहित्य (लेख/कथा/कविता) यातनें आपुन आपल्या भाशेंआ संवर्धनाकरता जमा कॅलें आतेंपोत आन पुडें पन होत रेंदें, आपल्या जकलेंना नम्र आवाहन हाय की आतें आपुन यॉ अंक वहाराला एकदा तॉ पन नाताळशें हना वॅळला काडतेंव, त्यामुळें जुन्या लॉकांना आवाहन हाय की तुमशें अनुभव आमश्यापोत पोसवा. आपली भाशा टिकवॉन ठवेंसॉ यॉ आपलॉ बारकॉसॉस प्रयत्न हाय, त्याला आपल्या जकलेंयी साथ पाय.

कादोडी अंकातनें आपली भाशा जगवेंकरता प्रयत्न करतेंवुस पन दरवाहरा आपल्या समाजेंआ भलेंकरता एक बरॉ विसार पन देतेंव. एक कुपारी समाज आपुन जकले सोबत रेंवॉन पुडें जाऑ.

निरनय

- जोसेफ तुस्कानो, बोरीवली

खिडकीतनें दिखनारों सूर्याओं लालभडाक गॉळों क्षितिजापल्याड दिख्यासाँ रॅलताँ. वरशा आबाळातनें चंद्राई कोर वर वर या लागलोती. एकेक करॉन तारें दिख्या लागलोतें. जकल्या बाजूनें काळोक हॉया लागलोताँ. तॉस दारोरशी बेल वाजली. दादयनें दार उगडला. महेश कामोर जाऑन आलताँ.

“मम्मे, रुबी कडें हाय?” तें विसारला.

“प्रिया तिला निजव्या लागले. तुमश्या बेडरूममिनें हाय”

“आन, पप्पा कडें दिखें नाय तॉ?”

“तुआ पप्पानें आजपासून नई नोकरी धरलें, मॅ तैईस वाट बगीतें”

“नई नोकरी?, पन कादो?, पप्पा रिटायर जालों तिगाळा हांगाताँताँ ना, माआ पेन्शन आन एफडी वरसा व्याज खूब हॉयदें.”

पप्पानें मम्मीला जरासा कय हांगॉन ठोविलता, ती पान मनातनें दुखी जालती. ती महेशला कय बोयली नाय. तॉस माकून दारोरशी बेल वाजली. पायतू कामोरनें घारा आलते. बी कतें, ते बायेरनें आले गा, “माई सोनुली कडें हाय दें बरा?” अही हाक देत घरात घुश्याशें, पाळन्यात निजॉन अहलेली बायसुदा जॉरात आपलें बारकें बारकें हात हालव्याशी आन खुशी दावड्याशी. नजार अडनेंतडनें फिरव्याशी. आपल्या आजुनें वॅगंत घेंआ करता उतळी करॅशी. आन तिआ आजुआ बॉबड्या हाखेकरता, पपा तिला कितीतरी लाडाआ नावानें हाको मारेंसाँ.

‘माई सोनुली’, ‘माई छकुली’, ‘माई लानी परी’, ‘माई लानुली’, ‘माआ लबाड लाडका डोंगर’, ‘माय बाबीं गर्ल’, ‘माय ट्विंकल स्टार’, ‘माय लिटल प्रिन्सेस’....

रुबी बाळाला जाहा कय ता समजॅसा. ती जाम खुश हॉअॅशी. आजुआ वॅगंत खयताळों घालॅशी. हांज जाल्योर बय तिला पाळनेंत घालॉन बोलीभाशेत गानें बॉलॉन नीजवॅशी.

‘यॅला तू गाये, दॅला तू दुद

बायला माज्या भूक लागयेली..!!

लागल्या भूकेंसॉ जालॉ काला वेळ
नाय पुरें खेळ बायसॉ माज्या..!!
बायशी माजी आडी घालनें पाळनेंआ
आथा देनें खेळना झेंडूफळ..!!

झेंडूफुलाश्यो गाथीनें माळी
धाडनें दारी मावलीशा..!!
मावलिशा दारी वाजें तुरेंभेरी
जायदें लेकुर वाळी नवस घिती..!!

बायशी माजी आडी कबाडात काजाळ
गोकुळात मामार बायसा माज्या..!!
बायशे माजें मामू कयशानें नाय दुबळें
दारीशें हिंदाळें सोनियाशें..!!
सोनियाशें हिंदाळें रूप्याशें झुपानें
त्यावरी बसलें बायसॉ मामू..!!

दादयसॉ गानॉ खपे तव बाय हलकेस निज्याशी. आज दादयनें बायला नीजवें करता प्रिया दरी दिलता. पपा पन कय बोयलॉस नाय. जकले गप-गप ओथे. पपानें महेशवर बगीला आन, 'लवकर आलॉ वाटातें' आहा मुकाटेंय विसारला आन तेंआ खोलीत खीरलॉ.

'तुमे सोनुलीला मा पासून तॉडणार हायदेंआ, तें तिला माव आन माला तीआं लळॉ नाय लागलेंलॉ बरॉ. आमा दोगांना तरास हॉयदें.' महेशला पपाय शब्द आठवालें. तॉ कडू परसंग आठवालॉ आन तेंआ तॉड नाहाला. प्रिया पुडें तेंआ कय सलात नॉता. ताहा बगीला तें पपाला नातीइ कोडी ओड. ती जन्मा याशा आदीस तेंनें कोडी होस केल्ली. आपल्या नाता करता का करॉ आन का नाय आहा तेंला जालता. तेंनें गानें जमा कॅलतें, कान्यो जमा केल्ल्यो. खेळने कोडे हाडलोते.. काश्मीरला गेलते तें तडनें नक्षी केलेल्यो बारके बारके चप्पल हाडले.

'मॅ आतेंस हांगॉन ठवीतें, मॅ यापुडें कय कामधंदॉ करनार नाय.' अॅका बोठ्या प्रायवेत कंपनीतनें रिटायर जालॉ त्यास दिहा पपानें जकल्याना हांगॉन टाकीलता. 'आतें सोनुली इज माय फूल टाइम जॉब' त्यादिहा पपाला आनंदायो उकळ्यो फुटात्योत्यो.

मागशा आठोड्यातशी गोश्ट. महेश पपाहरी कयतरी आडॉन आडॉन बॉलातॉतॉ.

'तुला जा का हांगॅसा हाय ता सरळूस बॉल, आडॉन नाका बॉलॉ. आपल्या घारात सरळ स्पस्ट बॉलॅशी पद्त हाय.'

'ता का हाय ना पपा, प्रिया हांगातॅ आपुन आतॅ वायले रॅऑं.'

आहा गा ? पन कदो ? कॅआ करतान ?

ती हांगातॅ, 'आपू रुबीला नव्या आधुनिक परकारॅ वाढवॉ. तूआ ठीक हाय पन ममी! ती हिकलेली नाय ना. कतॅ कतॅ ती वॅदळ्याहारकी वागातॅ. त्योरनॅ बेबीओर गावठी संस्कार हॉयद्यात. ममी रुबीला निजविताना तॅ का गानॅ बॉलातॅ?

'रमेदाये आये, ऐक माजा गराना.... नातॅ 'मुगले मुगले नास लो...' ऑल बुलशीट.

"पॉरा, पन तू तॅआस गान्योर वाडलॉ गा" आहा बॉलॅसा पपाआ मनात आलता. पन तो गप बॅहॅलॉ. पॉर निमिते हांगातॅ इ पपाला कळातॉता. खरा मिंजॅ महेशनॅ दादयबद्दल जा बोयला ता आयकॉन पपाला जाम शीड आलती. पन तॉ कय बोयलॉ नाय. मागॅ पपा अॅका मित्रा पॉरानॅ तॅआ बयबाबाला वायला काडला तिगाळा पपानॅ तॅला "बैल" आहा नाव दिलता. आन आज तॅनॅ ज्या पोरोर संस्कार कॅलॅ, जॅला हिकविला, तॉ पन मित्राआ पॉराआ पातळीओरसॉ निंगालतॉ. त्यापायान पपाला बेताम दुख जाला. दादयला जिगाळा इ कळाला तिगाळा तिलापान वाटला, 'नवसाओं पूत, तॉडात भूत.'

'तर तुमाला ताहा वाटातॅ गा? ठीक हाय.' आपला मनन्ना पपा ऑडॅ पटकान मानदॅ आहा महेशला सपनात पन वाटला नॉता. कतॅ एकदा जातॅ आन प्रियाला हांगातॅ आहा तॅला जालता. तरी पन एक महत्वाआ बॉलॅसा रॅलता.

'पपा! आपल्यादरी दोन फ्लॅट आथ. तू रिटायर जालॉ तिगाळा हांगिलता, 'तॅतसॉ एक माला आन एक रूनाताईला दॅनार मनून.' महेशनॅ खडॉ टाकीलॉ. प्रियानॅ तॅला इ जक्ला पटवॉन ठविलता. आतॅआ काळात फ्लॅट घॅसॉ मिंजॅ कय खासा काम नॉता. फ्लॅटशॅ भाव कॉडॅ वाडलॅत. भगून वायलॉ फ्लॅट घॅनॅ शक्य नॉता. सादा भाड्यानॅ घर घॅसा ता पन परवाडला नसता.

'मॅ तुमाला ता हांगीलता खरा पन तुमा भावंडांना तॅ फ्लॅट मिळदॅत तॅ, मॅ आन तुई ममी गेल्योर. मॅ मृत्युपत्रात ताहा लीऑन ठविले. ' 'तॅ फ्लॅट घॅताना मॅ माआ प्रोवीदंड फंडातशॅ पैशॅ काडलोतॅ. आन तूआ दादयनॅ तीअॅ डागिनॅ गान ठविलतॅ. इ तूआ बायकूला तू हांगीलता गा..? पपानॅ नजार रॉखॉन महेशवर बगीला. पपा बॉलना आयकॉन महेश का हुमजॅसा ता हुमजालॉ.

‘मंग आमी कडे जाशे..?’

“दॅट्स युवर प्रॉब्लेम, तुमी निरनय घॅटलॅ मिंजॅ तुमी कय ठरविलॅस हायदॅ. रॅशी सोय केलेस हायदॅ..’ पपासा इ रोकठोक उत्तर आयकॉन महेशला पुडॅ बॉल्लास आला नाय. आपु बॉल्लॉन फसल्याव, आतॅ इ आपलॅला जड जानार इ महेशला कळॉन सुकला.

‘पन पपा, तुमी ममी हरी एकदा बॉल्लॉन बगा ना..?’ महेशनें शेवट्शी गळ घायली.

‘तॅइ कय गरज नाय, तुमाला पायदॅ तॅ आपलॉ तॉ दुहरॉ फलॅट मॅ भाडॅन मिळदॅ. तॅये कागादपत्रे करॉन घॅआ लागॅदॅत.’

आपलॅ मनसूबॅ मातीत मिळालॅ, भगून प्रिया बेतान धुसफूसली. तीऑ बाप पन भॉळॉ नॉतॉ, तॅनें तॅ प्रियाला आदीस हांगॉन ठविलता, ‘माआ दरनें कय भगून मीळॅसा नाय.’ मंग तीनें महेशला दोशी ठरविला. तॅला तॅआ पपाला हारका पटविता आला नाय, अहॉ ठपकॉ ठवीलॉ. आतॅ तॅआ घर शांत शांत जालता. पपा अॅकटॉ अॅकटॉ तॅआ खोलीत जाऑन बॅहॅसॉ. दादय घराआ कामकाज बारझोड यात वखत घालवॅशी. महेशशा खोलीतनें लानॅआ रुबीऑ रडनेंव आवाज आलॉ गा, तॅआ दोगा डॉकरॅव जीव तल्लॅवल्लॅ हॉअॅसॉ. मंग पपानॅ वखत भरॅ करता नोकरी धरली. आपल्या अनुभवाव वापर पन हॉयदॅ आन आथा शार पैशॅ येदॅत, ऑहॉ तॅव विसार ऑथॉ. पन, घरसा वातावरण नाहालता.

कय दिहान खोलीत बॅहलॉ अहताना महेशनें तॅव मोबाईल घॅतलॉ आन एक मेसेज लिवीलॉ, “माय अपॉलॉजी पपा.”

“नक्षीआ काशीला तडॉ गॅलॉ गा, त्योर पडलेली शीर कायमशी नंदरॅ पडातॅस ना.! तू भितीओर खिळॉ ठोकीलॅ, तॉ आतॅ काडलॉ जरी, तरी तॅइ खून रॅतॅस ना.! महेशला उत्तर आला.

नशा

- सॅबी परेरा, भाटी

जॉन ऑफिससॉ घारा आलतॉ बास. आथपाय धवॉन गुरली घे ऑडॅत खिशात फोन वाजलॉ. फोनवर वॉल्टर. तॉ हान्गातॅ, जॉन जॉहॉ हायदा तॉहॉस ताबडतोब एमएम मीनॅ ये. लवकर ये.

बोळींज नाक्योरसा "एम एम बार अँड रेस्टॉरंट" मिनजॅ वॉल्टर, जॉन, विज्या आन पांड्या या चॉगाव नेहमींसॉ अड्डॉ. मयनॅला एकदा, जास्ती करॉन मयन्या दुहऱ्या हिनवारॅ, तॅ चोगी एमएम मिनॅ बॅहॅशॅ. दुहरॉ हिनवार ऑड्याबनी की तवपोत पगार झाल्लॅ आहातॅ आन हिनवार अहल्यामुळॅ दुहऱ्या दिहा हाकोटे उठयादो जुरुक उहूर जालॉ तरी सलातॅ.

वॉल्टर, जॉन, विज्या अन पांड्या याइ शाळेपासूनशी जोडी. सख्खॅ दोसत. शाळीत जादो यादो, दॅवळा जादो यादो, मिसा-सेवकशी पाळी करॅदो, परीक्षा दिहा भाटात शिशोर मासडा करॉन अभ्यास करॅदो, बॅटबॉल खॅळॅदो, पॉयादो, लॉकाय नाळ पाडयादो चोगी हस्साल शॅ हस्साल. आज चोगी पन्नाशी पोत पॉसलॅत. जॉ तॉ जॅआ तॅआ सवसारात आन कामाधंद्यात गुतलॅ. तरीपन या चॉगाइ मयन्याव दुहरॉ हिनवार अॅकमॅकांकरता राखॉन ठविलॅ. दोस्तीऑ वापॉ मयन्याला एकदा तरी हिपिलॉ पाय आहा त्या मनना!

अॅ शार मित्र मयन्याला एकदा बॅहॅशॅ मिनजॅ माज्यापोत प्याशॅ आहा नाय. लिंग-लिंगरी घ्याशे. सुख दुखायो वार्ता करॅशॅ. कुना कय खुटला-वाढला हांग्याशॅ, आयक्याशॅ. बायकू-पॉराइ खबारबात हॉयाशी. विज्या पोरीनॅ डॅटिस्ट हॉयॅ, पांड्या दोनू पॉराई कॅनडाला जाय, जॉनशा पॉरानॅ इंजिनियरिंग पुरा जाला गा अडॅस जॉब करॅ. इ जक्ला तॅआ अॅकमॅका गायी हाय. वॉल्टर लग्नाव रखडलॉतॉ भुगुन तॅय पोरे अजून शाळीत जाते हात. जकल्या लान्या पॉराघती ते पन आमी पायलट हॉयॅ आहा हांगात्यात. चोगी भेटले गा यॅ जकलॅ विषय निंगातॅत. अॅकमॅकांई चेष्टा-मस्करी हॉतॅ. मयनॉभर तुंबल्लॅ काळजाव दांड मॉकळॉ हॉतॅ. आयुष्याव पानी निताळ-कास हॉवॉन वाया लागतॅ.

एमएमसॉ मॅनेजर संजू या चॉगाव एकदम जानीदोस्त! अॅ चोगी खाशॅ-प्याशॅ कमी. एमएम मिनॅ जमलॅ गा, शार-पास तास बॅहॅशॅ. पन संजूनॅ यांना कतॅ कय बोयला नाय. बारशा बार लॉकाई

वेटिंगशी लाईन लागलेली अहॅशी पन, बी कुनाला टेबल द्यादो या शार जनाई मैफिल उठव्यासा पाप संजून कत्यॅस कॅला नाय. तौ हांग्यासौ, पॉट भरदो आन एक दिहाशी नशा करदो अडॅ बेतान लोक येतत पन सुखदुख वाटौन मन भरदो आन मयनॉभर पुरदॅ ऑड्या आनंदाइ नशा करदो अॅनारॅ तुमश्या हारकॅ खूप कमी हात.

या चॉगापैकी पैशान शेट अहॉ कुनूस नाय. चोगे खावॉन पॅवॉन सुखी या कॅटॅगरीशॅ. बिल आला गा, एकून रक्कम भागिले शार अहॉ बिलाव भागाकार हॉतॅ. जॉ तौ आपापल्या वाट्याय पैशॅ देतॅ. जॉन दारूआ थेंबाला आथ, ओठ कयीस लावी नाय. पन आपल्या वाट्या बिल मात्री पुरा देतॅ. सुरवाती सुरवातीला वॉल्टर, विज्या, पांड्या जकलेस जॉनला दारू प्यादो बॅताम आग्रह कन्याशॅ. ओडिरी घेटली भुगुन कय हॉअॅ नाय... कतॅतरी मयन्याला एकदा घ्यादो का हरकत हाय.... बियर तरी घॅ, बियर मिनजॅ कय दारू नाय ना... ब्रीझर घॅ! ब्रीझर मिनजॅ नुसतौ सरबत.... गरॅ आमे पैशॅ भरत्याव तुयॅ.... आहा जक्ला कय हांगॉन जाला. पन जॉन मात्र बैला पाठीओरशा गोशींडीघती आपल्या तत्वाला चिकटॉन बॅहॅलतौ. मित्राय तीन-शार पॅग हॉयात तवपोत जॉनसौ एक ग्लास फ्रेश लाईम सोडा पुन्यासौ. बरॅसदा पार्टी जाल्यार तॅआ तिघांना घारा हॉड्याशी जबाबदारी पन जॉनवरुस याशी. अन ती जबाबदारी तौ आनंदानॅ निभाव्यासौ.

जॉननॅ दारू कत्यॅस पिली नाय आहा नाय. तरुनपनी तौ बन्यापैकी रेगुलर प्यासौ. पन एकदा पॉरा फी करता ठविलेलॅ पैशॅ तॅनॅ पार्टी करता उडविलॅ. दुहन्या दिहा फी न भरल्याबनी तॅआ पॉराला मिनजॅ स्मिथला शाळीत बीआ पॉरा समोर बोल्ने खा लागले. स्मिथ रडात रडात घारा आलौ. आन पॉरा डॉळ्याशॅ आंहू बगॉन जॉन विताळलौ. तॅनॅ कानाला खडौ लाविलौ की यापुडॅ दारूला आथ लाव्यासौ नाय.

कडॅ लगीनकार्यात, हना-वाराला, नातॅ पार्टीला बॅहॅल्यार, मित्र प्यादो फोर्स करॅशे तिगाळा जॉन हांग्यासौ "प्रश्न पैशाव नाय, तत्वाव हाय. आपुनूस आपल्या पॉराय रोलमॉडेल हाव. भुगुन मा पॉरा शिक्षान हॉवॉन तौ मार्गी लागॅपोत मॅ दारूपासून लांब रॅसा ठरविलॅ. सद्या मॅ माव पैसौ, माइ ताकत आन मा लक्ष इ जक्ला मा पॉरा शिक्षान आन तॅआ करियर यावर माला फोकस करॅसा हाय. आपले सपने पुरे करदो आपलौ डॅडी कडॅ कमी पडलौ आहा मा पॉराला वाटता कामा नये. आपल्या शिक्षनाला पैशॅ कमी पडात अहताना डॅडीइ प्रायोरिटी दारूला होती आहा बॉल्याशी संधी मॅ मा पॉराला दॅणार नाय. तुमे प्या, मा कय मनना नाय पन माला आग्रह करौ नाका. पॉर नोकरी लागलौ गा तुमाला मा तर्फे पार्टी देनॅ. अन त्या पार्टीला मॅ नक्की दारू पेनॅ. तवपोत माई थुई किंवा टाईमप्लीज का समजॅ ता समजा "

बाईक घेटली अन जॉन निंगालॉ. डॉख्यात विसार सुरु हॉतें. आज कादो बोलविलें हायदें. गॅल्यास आठोड्यात तें भेटलोते. अँकास मयन्यात दोनदा पार्टीला बॅहलें आहा सहजा कतें हॉये नाय. तेंत आहा मिनशा दिहा तें कत्येंस नाय. मंग कादो बोलविलें हायदें? विसार करता करता जॉन एमएम पोत पॉसलॉ. गाडी स्टँडला लाविली. बगीतें तें पांड्या, विज्या, वॉल्टर तिगी दरवाज्या बारूस उबें हात. ऑडा अर्जट बोलविलें अन तिगी मित्र बार उबी हात इ बगॉन जॉनशा पॉटात फाळ पडलॉ.

वॉल्टरनें जॉनशा खांदयोर आथ ठविलॉ आन बोयलॉ, इ बघ, मॅ का हांगातें ता शांतपनें आइक. डॉख्यात राख घालॉन घॅव नाका. माला संजूऑ फोन आलतॉ. तॉ हांगातें "जॉनभाई का छोकरा आया है बार मे, अपने दोस्तो के साथ! जिस जॉनभाई को हम भगवान बोलते है, उसके छोकरे को बार मे देखके बुरा लगा. इसलिये आपको बताया" इ बघ जॉन, तू टेन्शन घॅवॉ नाका. आमे पन अडें आतें आल्याव बास. अजून मिनें जावॉन बगीला नाय. तू अडेंस थांब. आमी मिनें जात्याव आन पॉराला समजावॉन घॅवॉन येत्याव. वॉल्टर आन जॉन बार थांबले. पांड्या आन विज्या आतलेंगा गेले.

जॉनशें डॉळें आहूंअें भरल्यात. तॉ दाताय नाखे कुरतडतें. डॉखा विसार करॉन फुट्टें आहा जाल्लें. आपुन इ ऑडा रगात आटविला ता कुनादो? का मिळाला आपल्याला? ओडे वहरे मॅ सॉताला दारूपासून लांब ठविला. मॅ लॉकांना हांगातोतॉ कि पॉर कमावतॉ जाल्याबिगर मॅ दारूआ थेंबाला आथ लावणार नाय. अन ऑ अडें राजरोस मित्रा हरी प्यादो बॅहलें. मॅ लॉकांना सातीत आथ मारॉन हांगातें कि माव पॉर आहा कतें वाग्यासॉस नाय.... जॉनला आवट आलॉ. वॉल्टरनें तेंआ खांदयोर आथ ठविलॉ. ऑड्यात विज्या अन पांड्या हावात हावात आलें. बोयलें, "कय नाय! जरा मिसअंडरस्टैंडिंग जालता. हांगातें सला."

गाडयो निगाल्यॉ... नेहमीशा ठिकानी मिनजें मुनतळ्यॉर यॅवॉन थांबल्यॉ.... जॉन अजून सस्पेन्स मिनें... तिगाई आळीपाळीन जॉनला मिठी मारली.... जॉन, हॉकच्या नशीबवान हा तू! तुला तें वाट्यास पाय, आमाला पन तुआ पॉराव अभिमान वाटातें. बायबल मीनें हांगिलें ताहा, तू पेरलेंला संस्कारा बियाना एकदम सुपीक जमिनीत पडलें. या बियानाला शंभर पट पीक येणार!

"अरे पन, जाला का ता तरी हांगेद्या गा नाय?" जॉन काकुळतिला यॅवॉन बोयलॉ

"आमी मीनें गेलें तडें तूओ पॉर; स्मिथ, त्या दोन मित्रा बरबर बॅहलें. क्यातरी सेलिब्रेशन सललें. तें दोगे खम्बॉ घॅवॉन बॅहलेंत आन खारसनीआ बैला हारकें पेत्यात. आपलॉ स्मिथ, तूआ

घतीस लिंगूपानी घँऑन बँहँलँ. आमाला बार मिनँ बगॉन तँनँ स्माईल कँला आन आमाला बोलविला."

"अंकल लोग, का घँनार बॉला"

"अरे स्मिथ, तू अडँ कडँ? आज का विशेष?"

"अंकल आज माला टीसीएसशी जॉब ऑफर मिळालँ. मस्त पँकेज हाय. मँ जाम खुश हाय भगून या जिगरी दोस्तांबरबर सेलँब्रेट करँआ आलँ."

"अरे व्वा व्वा. काँग्रेच्युलेशन्स. अभिनंदन ! डँडीला इ बातमी माईत हाय गा नाय?"

"नाय, तँला अजून हांगीला नाय. तँला सरप्राईझ दँसा हाय."

"स्मिथ, गरँ सेलेब्रेट कऱ्या आल्या आन ग्लासात लिंगू सरबत घँटलँ तॉ?"

"अंकल मँ ड्रिंक्स घँ नाय. मा पप्पानँ ठरविलता की पॉर कमवितॉ जाल्याबिगर मँ पँनार नाय. ताहास मँ ठरविलँ की माव पयलॉ पगार होयदँ तिगाळा पप्पाला पार्टी दँनार आन जर घ्या वाटली तर तिगाळास पप्पा बरबर पयलॉ पँग घँनँ. आनी हा, तुमे पन नक्की यासा त्या पार्टीला. आतँ तुमशा करता का मागवॉ बॉला?"

"स्मिथ, तुमसा सलू दे, आपुन नंतर भँटॉ"

जॉनशॉ डॉळ आहूये भरलोतँ. वॉल्टर, विज्या, पांड्या, जॉन चॉगाइ अँकमँकाला मिठी मारली.

मुनतव्यॉर मस्त थंडा वारा हुटलोता. आबोर सावदस सॉ सांद उगवालतॉ. आखख्या वातावरणात एक बिन-दारूई नशा भरलोती. फ्रेंच वाईनशाघती ती बिन-दारूई नशा तॉंडात घोळवीत घोळवीत तँ चोगी घारा जा निंगालँ.

खांबा खालसा भूत

- सिरील मिनेझीस, आगाशी (८२०८१०७२१३)

आलाराम वाजला तही संजूला जाग आली. पक्की जाम थंडी पडलोती, तॅला पागुनातनॅ बायार निंग्यादो जाम जिओर आलता. पन त्याला ऊठ्या लागला. तॅव मोंबयसाँ पास ऑथॉ. तॉ फुले घँऑन दादरला जासाँ. पयलाँ तॅव बाबा दादरला जासाँ पान तॅला वाताव फडकाँ भँहलँपासुन संजून पास काडलोताँ. घरसाँ हुक्काळीऑ माल आन दँरमँशाव माल आँहॉ तीन कंडँ भरॉन त्यादरी माल अह्यासाँ. रातसाँ नव-साडे नवला तॉ एकेक करॉन तीन कंडँ नाक्योर खुरसा खाला नँऑन ठवँसाँ. पयल्या गाडीला तॉ दादर गाठ्यासाँ. मोंबय जा लागल्याला जेमतेम तॅला वहरीभर जालता बास. ऊनाळ्यात हौशिय तॉ ऊठॉन मोंबयला जासाँ पान पाहाळॉ आलॉ आन तॅला ऊठॉन पडत्या पान्यात जादो जाम जिवोर यासा. पान इलाज नाँताँ. तँई बय तॅला ढॉसलॉन ऊठव्याशी. तीस गत थंडीत तँई हॉयाशी.

आज तॉ आँहॉस तँआ बयनँ ऊठलाँ.. दात सोळलँ आन कपडे सडवॉन तँनँ सायकल काडली, आन तॉ नाक्योर पयली बस पकड्या निंगालाँ. वेहीतनँ तॉ बायार निंगालाँ आन मेन रोडवरनँ तॉ नाक्योर जादो निंगालाँ. वेहीतशा खाबोरसाँ बल बवतेक ऊडलाँताँ. आज तॉ पँटलॉस नाँताँ. तँआ नंतरशा दोन खांबाय बल पोरांनँ दगड मारॉन फोडलोतँ, तँआ पायान तँ बल पँटँसाँ प्रश्नस नाँताँ. पान चवथ्या खांबोरसाँ बल पँटलँलाँ ऑथॉ, अमावशा हल्यापायान जकलाँ काळाँख ऑथॉ. पन बल पँटलेल्या खांबाखाला ऊजेड ऑथॉ. संजू सायकलवर भँहलॉ आन एक पायडर मारल्या खोटी त्यानँ बेरेक मारलाँ.

ऊजेडात संजूला एक पांड्या कपड्याशी आक्रुती लांबनँस नदरँ पडतोती. तॉहॉ तॉ घाभरात नाँताँ पन का जालता,.. तँआ बल पँटलँल्या खांबाआ समोर एक भाडोत्री साळ ओथी. आन त्या साळीतशा अँका टेलरशा बायकुनँ शारदी अगोदर फास घँटलाँताँ. तँआ पायान संजूऑँ समज जालताँ की इ पांड्या कपड्याशी आक्रुती मिंजँ ती बाईस. तँय आथपाय गळलँ. तँनँ आपली सायकल जेमतेम मांगँ रिवर्स घेरमिनँ घेटली. आन ती आक्रुती तॅला दिख्याशी रेली. हिम्मत करॉन तॉ माकुन सायकलवर भँहलॉ आन दोन शार पायडल मारतँ गनाय तवं तँनँ माकुन ब्रेक मारॉन सायकल होप केली. कारान ती आक्रुती माकुन तॅला दिख्या लागली. तँनँ सायकल माकुन वळवीली. आन तॉ डॉळ फाडॉन बगीत रँलाँ. आक्रुती गायब जालती. आहा शार वँळा जाला. सायकल विक्रमवाळॉ जाग्योर

सायकल फिरवितें तही सायकल संजू फिरवितोताँ. घडख्यात ती पांड्या कपड्याशी आक्रुती दिख्याशी आन घडख्यात ती आक्रुती गुल होतोती. भर थंडीत संजू घामाय निथळ्या लागलाँ. पाय लटपट्या लागलाँ. मांगे पुडँ कुन दिखात नाँता. दा मिनटे तँआ जिवाई घालमेल जाली. आँड्यात मांगीरनँ इनुस येताना दिखलाँ. तँला धिर आलाँ.

"कारँ संजू, आडँ थांबलँ तों. सल बस सुकँदँ."

इनुसनँ संजूला विसारला. वँळभर संजूला बोलूस फुटलाँ नाय. ताँ खुर्सा बुडोर भँलाँ. आन मंग त्यानँ जकली इस्टोरी इनुसशा कानोर घायली. इनुसनँ खांबाखाला बगीला पान तँला कईस नाय दिखला.

"कईस दिखँ नाय माला. सल मँ हाय घाबरों नाका."

इनुसनँ धिर दिल्योर संजू ऊठलाँ, पाववाला धरत्यात तही सायकल आथा धरॉन ताँ इनुसशा मांगोमांग निगालाँ. दोगे खांबाखाला पोसले. घडखीभर तडँ उबँ रेले पान कईस त्यांना दिखला नाय. ते नाक्योर पोसले. बस आलती आन थांबलोती. दोगी बसमिनँ भेहले आन बस निंगाली. आहा लागोपाठ तिन दी जाला. संजु यासाँ, आक्रुती दिख्याशी, गायब हाँयशी मंग इनुस यासाँ त्याहरी संजू जासाँ. तडँ कईस नह्यासा. सवथ्या दिहा संजूला ताप भरलाँ. आन इ बातमी गावभर पसारली. संजूला रॉज भूत दिखातँ भगुन.

शिल्याआ कानोर इ बातमी गेली. शिल्या एक नाटक वँडॉ माहनु. त्यानँ चर्च मिनँ नाटक भँवँ घँटलाँताँ. रॉज रातसा साडे नव तँ रातशँ दिड-दोन पर्यन्त त्याई पराटीस(रिहसल्स) सलँशी. जकल्या दरी गाड्यो ओथ्यो, तँ भरकान निगाँन जाशँ पान शिल्यादरी सायकल ओथी ताँ सायकलीयोरनँ तँआस रस्त्याय यासाँ. संजूई भूताई कानी तँला कळाल्योर तँआ जकला ध्यानात आला. संजू जाश्या दा पंदरा मिनटे अगोदर शिल्या तडनँ यासाँ. तँनँ पान इ भूत बगीलता ता पान दरनँ.....

त्या खांबा समोरशा साळीत जास्तीकरॉन रेनारँ भाडेकरु हॉनार कारागीर आँथँ. मुंबयवरनँ सराफ बजारातनँ तँ उहुरा घारा याशँ. त्यां मिनसाँ एक जिवान जाला गा शिगरेट फुकीत त्या खांबाखाला शतपावली क-यासाँ, इ शिल्या रॉज बगीताँतो. ताँ पांडी लुंगी आन फुल आथाआ गंजीफराक घाल्यासाँ. संजूला ताँ ऊजेडात आलाँगा दिख्यासाँ आन काळाँखात गेलाँगा दिख्यासाँ नाय. आन इनुस आलाँगा तँई शिगरेट खप्याशी आन ताँ निज्यादो आपल्या खोलीत जासाँ.

इ जकला रहस्य शिल्यानँ संजूआ कानोर घायल्योर तँव ताप ऊतारलाँ. दुह-या दिहा ताँ मोंबय जादो निंगालाँ. आक्रुती तँला दिखली पान आज इनुसशी वाट न बगीता. ताँ सलात रँलाँ. आन तँला ता, पाय ऊलटँ नहलँला, लुंगी नेहलँला आन फुल गंजीफ्राँक घायलँला भूत दिखलाँता. ताँ गालाशा गालात आहालाँ. आँड्यात बस आली. आन तँनँ सायकल जोरात मारली.

किश्रं फादर्स-सिस्टर्सशं

- फा. अंब्रोज फर्नांडीस, गोम्सआळी चर्च

आपलॉ एक भिगाव सॉ पॉर बारावीनंतर गोरेगाव सेमिनरीत फादर हॉयादो गॅलतॉ. पयल्या दिहा जकल्या कुटुंबाबरबर सेमिनरीत जॉइन जालॉ. आख्खी सेमिनरी बगिली. हानशापारा काळोख पडल्योर सेमिनरीशा टेरेसवर गेले, तडनें आख्खी मुंबय दिखातॉती. तॉ हायवे, त्या वरश्यो जकल्यो लाईटी, भोट्योभोट्यो बिल्डिंगी आन आकाशाशं तारं बगॉन त्याव बाबा बोयलॉ. "पॉरा, तू जत्तॉ सरगात आल्या. ई का बग्यासा, रानात भय साऱ्यात त्यापेक्षा प्रभूआ मळ्यात काम कर." एक निर्मळसॉ ब्रदर, जॉइन जाल्याला दोन व्हरे जालते बास, बारा व्हरे बाकी होते, त्या बाबाला पॉराऑ जाम अभिमान.. लोक विसऱ्यासा, "पॉर काते आलतॉ गा?". "हा, आलतॉ". "फादर हॉया कोडे व्हरे रेले?" बाबाला कादो माईती. बारा बी हात ते.. तॉ बोयलॉ, " बो व्हरे रेले नाय, लवकरूस ओडदी आली. आमशामिनं तॉ एक जोकुस जालतॉ, मग आमे त्या ब्रदरला शिडव्या लागले, "बो व्हरे रेले नाय." मं दहावीनंतर रमेदी वियानी आश्रमला जॉइन जालतॉ. एक मयन्यान घरा विजिट आहातोती. मं विजिटला घरा आलॉ तं बापरे का आयक्यासा, जकल्याई एक साथ, "गुड मॉर्निंग, ब्रदर." मं हांगीला, "मयनॉ जालं बास, अजून १४ व्हरे हात." बाबानंबी कुर्तो हिविलतॉ.

जुन्या काळात साधारन ४० व्हरा अगोदर नंदाखालसॉ एक ब्रदर फादर हॉया गॅलतॉ, गावकऱ्यांना कॉडॉ आनंद, त्याई बॅंड लाविलतॉ त्याला हॉड्यादो. पॉर बारकॉस हॉतॉ, सेमिनरीत गॅलॉ. दोन दी जालं गा आन बाबा-बयशी आन गावशी आठवन या लागली, रड्या लागलॉ. सिनियर ब्रदर हॉतं त्याई विसारला, "का जाले?" "मातं घारा परत जाय, माला घरशी आठवन येतं." त्याई हांगीला, "ऑडॉ बॅंड लाविलॉ, वाजातगाजात तुला धाडलं, रॅवाळा, लाडू, करज्यो आन हिंगोळ्यो खादो दिल्यात, पॉरा, यॉ मयनॉ तरी काड, गावशे लोक का बोलद्यात? आन बॅंडवालं गाळी नाय देद्यात आ?, त्यानं नंतर मयनॉस नाय काडलॉ तर आज ४० व्हरे जाले फादर हाय.

सुळन्याशी एक सिस्टर कॉन्व्हेंटला होती. सुळनकरांना शिवने खाशी जाम हौस. कॉन्व्हेंटमिनं रजा मिळात नाय. तिनं भॉटया सिस्टरला हांगीला, "माला घारा जासा हाय." ती बोयली, "कुन शिकबिक हाय गा का?" "नाय.. मग कादो जासा हाय. तुला रजा मिल्याशी नाय." "माला एक महत्वाआ काम हाय." "का हाय?" "माला शिवने खादो जासा हाय". शिवन्याआ नाव काडला गा

ताँडाला पानी हुटातें, शिवने खा करता सिस्टर कॉन्व्हेंट हॉड्या तयार जालती. आज ती सिस्टर भॉट्या पदोर हाय.

गाहासाँ एक ब्रदर गोरेगावला होतों. पयले आपलें कुपारी बडेका खात नोते, आतें पाय दें तें मिळें नाय, त्या ब्रदरनें एक दिहा जाम बडेका खाला. याला झाडें उतऱ्या लागले, हाकोटे मिस्साला आलाँ नाय. रेक्टरनें बोलविला आन विसारला, मिस्सा क नाय आलाँ भगून.. ब्रदर बोयलो, “व्हॉट टू टेल यू, रेक्टर, ट्रीस, ट्रीस, ट्रीस.” रेक्टर घाबारलाँ, याँ कुहनाँ रोग जालें हायदें. त्यानें बी एक वसयश्या ब्रदरला बोलविला. त्याला हांगीला, याला अँडमिट कऱ्या लागदें गा का?, ताँ ब्रदर ‘ट्रीस’ आयकॉन हाव्या लागलाँ आन बोयलाँ, “रेक्टर, टेंशन घेव नाका, आमा कुपाऱ्यांना बडेका खाशी हवय नाय, याँ राती बऱ्यापैकी रगडलोता, त्याला झाडें उतारले. आमशा भाशेंत लुज मोशनला झाडें बोलात्यात, याला इंग्लिश आँडा ये नाय, त्यामुळें त्यानें ‘ट्रीस’ बोयला.

गोरेगाव सेमिनरीतनें ब्रदर हिनवार-आयतवार वेंगवेंगया देवळा मदत कऱ्या याशे. पाली देवळात एक अंगाला बारीक अहलेल्या ब्रदरशी नेमणूक जालती. हीनवारें या ब्रदरशी फादरनें ओळख करॉन दिली. पन त्या दिहा सिस्टर, जी साक्रेस्तिनसा काम करतोती, ती नोती. तिला कादो माईती हाय नवीन याँ ब्रदर आलें ताँ. दुहऱ्या दिहा हाकोटश्या पयल्यामिस्सोर याँ ब्रदर कोमिनाँ द्यादो आलाँ. याँ फादरसाँ लोब घायलोताँ. सिस्टरनें बगताखोटी ती शिडली, “तू ऑल्टरबॉय फादरशे कपडे कादो घायल्यात.” ब्रदर हांगातें, “मँ ऑल्टरबॉय नाय, ब्रदर हाय”. पन सिस्टर आयकॅस नाय, नंतर मिस्सा खपल्योर फादरनें जिगाळा ओळख करॉन दिली, तिगाळा सिस्टरनें ब्रदरशी माफी मांगिली.

नंदाखालसाँ एक फादर लानाँ असताना नानभाटला मामारा जासाँ. तिगाळा नानभाटशे पोरे याला माऱ्याशे. ताँ घरा येंवाँन जाम रड्यासाँ, आँडाँ रड्यासाँ की बय कंटाळ्याशी, ती हांगातें, कादो रडाता, बॉल गनी.. ताँ हांगाते, “आतें करता नाय ना रडें, उद्या करता... त्यायी हांगाँन ठविलें, उद्या मामारा ये बास, तुला परत ठोकीत्याव” माव एक पॅरिश प्रिस्ट होतों, ताँ जाम भायासाँ, एकदा त्याला गावात बेजीमात कऱ्या जासा हॉता. स्कूटरला किक मारतें पण सालू कय होय नाय. मँ ट्राय केली, ब्रदरनें ट्राय केली, शेवटी गॅरेजसाँ माहनू बोलविलाँ, ताँ चेक करीत असताना लक्षात आला की ‘सावी’ लाविलीस नोती. सावी रूममीनें होती.

आपलो एक जुनाँ फादर. त्याला डॉक्टरेट मिळालती, त्याई देवळात ओळख केली, आपलाँ फादर खुब अभ्यास करॉन, मेहनत करॉन डॉक्टर जालें. दोन दिहानें एक डोकरी तापाई आली. फादरला हांगातें, “फादर, खुब डॉक्टरसा आँखांद कॅला पन ताप उतरेंस नाय, तुमँ आतें नवीन डॉक्टर जाल्या, तर माला तपासा गा आन चांगला आँखांद द्या. फादर खोखाटें हाव्या लागलाँ आन बोयलाँ, “मँ ताँ डॉक्टर नाय न धोतनीआँ डॉक्टर जाले.’ तीला समजाला ताहा ती पन हावात निंगाली आन जाता जाता तिआँ ताप उतारलाँ.

नक्की कून रँ तू ?

- ब्रिनल कुडेल, गास

हाडाआ माहासॉ तू
उन्या रक्ताऑ तू

मॉडलॉ पन उबी तू
कायम खमकॉ तू

आज अहॉ क वागाता तू ?
नात्याव बाजार को मांडिलें तू ?

मुखवटें घालॉन बदललॉ तू ?
तॉड निकविदा कडे तू ?

माणुसकी शब्दातूस ठविली तू ..
नांदवीला नाय तिला तू ..

भरॉसॉ खपलॉ, माहनू नाय रँलॉ तू ?
नात्या घर बांध्यासा कहा तू ?

आतें तरी लॉबानें जागॉ हॉयदा गा तू ?
रँदें गा ध्यानात मातीस तू

योग्यता

- पॅट्रिक कोरिया, फ्लॉरिडा, अमेरिका

सादारन १९८२ शी गोश्ट हायदँ. मँ नाशिकनँ मुंबय या निंगालतॉ . नाशिक तँ बॉम्बेसेंटर अही बस ओथी. मुंबय शा बार बस शी सोय तोडी कय बरी नोती. नहँशिस. “बहुजन हिताय बहुजन सुखाय” ई आहा यशटीत लिवीलँला आपल्या नंदन्या पडातँ. पन बस डायवर आन कंडाक्टरसा वागना ई “बहुजन हटाय बहुजन सताय” अहया परकारसास अहेसा. मँ नाक्योर बस पकड्यादो गॅलॉ पन बससॉ कय ठावठिकानॉस नाय. कुन हांगातँ या दिहा बस जाय नाय, तँ कुन बॉलातँ बस हाकोटशीस गेले. नाक्योर अहलँल्या पानवाळँनँ आहा सुसविला गा चोगी तयार हाँतँत हायदँत तँ टँक्शीनँ जाता येदे. भाडा पन चॉगात वाटला जायदँ तँ भाडा घना पन वाटँसा नाय. पानवाळयाव ऑ विसार माला एकदम पटलॉ.

मंग मँ बीआ तीगांना शॉद्या लागलॉ पन कुन बरॉ माहनू दिखात नाँतॉ. एक सादारन मुसलमानी कपडे कँलँलॉ, आपल्याअडे पयलँन श्टो नीट कन्या याशे तहयातसॉ ऑ माहनु, गेले दा-पंदरा मिनिटे अँगातँगा करताना माला दिखलॉ. होळी नंतर बिहार, यूपीला गँलँलँ भैयँ परत येतँत तिगाळा त्यांशे जहे कपडे अहत्यात तहास पन जरूकसॉ रंगबिरंगी धुयलँलॉ पॉशाक तँनँ कँलतॉ. पान खात तॉ मा मँरँ आलॉ आन माला बोयलॉ, “आज बम्बई जानेवाला कोई मिलनेवाला नही”. मँ त्योर लक्ष दिला नाय. घटका भरान माकून पुना आदीसास बॉलॉन, “अगर चाहते हो तो हम दोनो साथमें जा सकते है” आहा कयतरी बोयलॉ. शार जनापैकी दोगीस गेले तँ भाड्याव पाव ऐवजी अर्दो भार मा आंगोर येदे ऑ विसार मा डॉखँत घॉळातोतॉ. तही माला पैशाइ कय अडसन नोती पन तँआ माहना बरबर परवास करँसॉ इ माला पटात नाँता. पन तँला बिओ ईलाज नाँतॉ तँतँन मँ राजी जालॉ. थॉड्यास वँळान एक बँग घँऑन तॉ आलॉ आन आमी दोगाई एक टँक्शी केली आन परवासाला सुरवात जाली.

बँहल्या बँहल्या तँनँ पुचुक्कन (पचकन) पिसकारी मारॉन घसॉ आन तॉड खाली कँला आन “मेरा नाम मुसीबत खँ है, भंगार का धंदा करता हूँ” आहा मँ न विसारतास तँनँ जाइर कँला. “आयला! नसती मुसीबत आली आ! माला तँआ बद्दल जा वाटातोता नँमका तास जाला. तॉ निंगालॉ सादॉ भंगारवाळॉ. ए अहे चिल्लर लोक माआस नशीबात क येत्यात देव जानो! आदीस

हांग्या या का जातोता..?" मँ मा हरीस बोयलॉ. तँआ नाव आय्कॉनुस मँ अजून खिडकी मँरँ सरकालॉ. मँ तँला मा नाव शिक्षान नोकरी सब्बान आहा हांगीला गा "मँ कय अहाँ तहाँ माहनू नाय. मँ तुआ डॉखँत पन जासा नाय ऑडा शिक्षान कँलँ. मँ बेतान पॉसलँलो माहनू हाय." तँला इ हुमजावा. मँ कय डायरेक्ट बोयलॉ नाय पन तँआ ध्यानात हाडला. मिंजँ तँनँ अँखाद्या "सायबा" हरी जाहा बॉल्या वाग्या पाय ताहास मा हरी वागावा इ तँला मँ दावडॉन दिला. मा बॉलना जाल्योर ५ मिनटे आमा दॉगा पैकी कुन कइस बोयला नाय. तँतँन माला जरा बरा वाटला.

मंग "मै जरा हिसाब किताब करू तोआप को कई तकलीफ नही होंगी?" आहा माला वीसरॉन तॉ कामाला लागलॉ. आपलॉ कय सबंद येनार नाय आहा वाटॉन मँ खूश जालॉ. तास दिड तास तॉ बँगेतशा वायल्या वायल्या कप्यातनँ पैशँ काडॉन मॉजॉन एकत्र करतोतॉ. आहा दोनदा जाला आन मंग तँआ तॉड उतारल्यागत वाटला. तिगाळा तँला का जाला भगून विसारला पाय आहा मनांत आला पन मँ गरज नसताना 'हुई लावॉन पारय खा गँलॉ' आहा हॉयदँ भगून मन पुडँमांगँ हॉतोता. शेवटी मँस "क्या हुआ" आहा वीसरॉन त्योर डोकाईत रँलॉ. तँआ हिशोबात १०० रुपय कमी आल्यात आहा तँनँ हांगीला. "या तो मै गिनती गलत कर रहा हूँ या १०० रूपये मुझे कम मिले होंगे" आहा कयतरी बोयलॉ.

आतँ मँ जरा मॉकळॉ हॉऑन तँआहरी बॉल्या लागलॉ आन मंग शेवटाला आमी दॉगाइ माकून एकदा पैशँ मोजीलँ तिगाळा तँ बरबर निगालँ. तँआ बॉलनँतनँ माला ऑडा हुमजाला गा तॉ ७ लाख रूपय मोजीतॉतॉ. तँतशँ २ लाख तँइ कमाई आन ५लाख खर्स जाल्तॉ. तँ ५ लाख तॉ मुंबयशा जँआ दरनँ खपलोतँ तँला तॉ द्या निंगालतॉ. (मँ आकडँ अंदाजपंचे दिल्यात). मँ विसार कँलॉ गा माव जॉ तिगाळा पगार ऑथॉ (१९८२) जरी तँतनँ कय कापीला नाय तरी २ लाख कमाव्या माला बरेस वहरे लागलोशे आन या माहनाला तँआ अँका सौदयात ऑडॉ फायदॉ..? या विसारानँ माला तँआ पुडँ आपुन 'किस झाड की पत्ती' हाव इ कळँ वखत नाय लागलॉ. माला माआ वागन्याई लाज वाट्या लागली.

मनात आला गा माआ शिक्षान आन माई नोकरी इ तँआ कमाई बरबर येऊ शकँ नाय. मँ जाम वैतागलॉ. पन ता तोडयोर कय भागला नाय. टँक्शी बॉम्बेसेंटरला याशा आदीस मुसीबत खानला उतरँशी घाई जाली. मुसीबत खान आन टँक्शीवालॉ बार उतारलँ आन त्या दोगांत कय बोलना जाला. मा डॉखँत विसार घॉळँआ लागलॉ गा 'ऑ खान आदीस उतारल्यानँ बॉम्बेसेंटरपोत जाशँ पैशँ तॉ दँनार नाय आन टँक्शीवाळॉ तँ पैशँ मा दरनँ घँनार'.

इ विसाराआ घॉळाना सुरू हाय आन तयोर मॅ कय बॉलॅ ऑडॅत मुसीबत खान मालास बोयलॉ, 'बहुत शुक्रिया भाईसाहब! टॅक्सीवालेका हिसाब सब हुआ है. उसे हम दोनोका सब पैसा मिल गया है. आप गलतीसे पैसा दुबारा नही देना. बराबर है ना टॅक्सीवाले भायी?" टॅक्शीवाळॅनॅ मुंडी हालवॉन हा हांगीला. मॅ आपलॉ बॉल्यासा भगून नुसतास 'नही-नही, मत लो - मत लो' आहा बोयलॉ. माला तॅ काहातरीस वाटातोता. पन मॅ तोंडोरनॅ दावड्ला नाय. ऑडॅ पैशॅ अॅकलॅनॅ नाशिकनॅ मुंबय हाड्याशॅ मिंजॅ कुनतरी जोडीला पाय आन मुसीबत खानला मॅ भॅटलॉ इ जक्ला माआ ध्यानात आला. नुसत्या कपड्योरनॅ मुसीबत खान बदल मॅ जॉ विसार कॅलॉ तॉ कौडॉ सुकीऑ अॅथॉ इ माला कळॉन सुकला. मुसीबत खान पेक्षा माआ शिक्षना घर कौडा रिकामा हाय आन माआ नोकरीअॅ वाहॅ कौडॅ पोकळ आथ ता पन माला दिखॉन आला.

तॅआ दिहा नियतीनॅ माला बरबर धडॉ हिकवीलॉ. बॉम्बेसेंटरला टॅक्शीतनॅ बार उतारलॉ आन टेशनला जा करता सल्या लागलॉ तव आंगोर कयतरी पडला आन खांदॉ ऑल्लॉ लागॅ लागलॉ. लक्षात आला गा वरनॅ जाणाच्या कागूळ्यानॅ नातॅ बगळ्यानॅ त्याव दोन तीन दिहाव जक्लो भार माला अहेर भगून माआ आंगोर टाकीलॉ. लगेस टॅक्शी करॉन मॅ चर्चीगेटला गॅलॉ. टॉयलेटमीनॅ सदरा साप कॅला. मंग टेशनोर पंख्याखाला सदरा थौडा हुक्ल्योर मॅ ट्रेन पकडॉन घारा आलॉ. मुसीबत खान लाखाव माहानु जॅला मॅ कमी लेखीतोतॉ, आन मॅ हजाराव पन नॉतॉ पन तॉ माला मान देतॉतॉ.

त्या परसंगानॅ - माहनाइ किंमत, पात्रता वा योग्यता तॅआ कपड्योरनॅ, दिखनॅनॅ, शिक्षनानॅ, डिग्रीनॅ नातॅ नोकरीनॅ ठरॅ नाय - ऑ धडॉ मॅ हिकलॉ आन तॉ माला आख्खॉ जनमभर उपयोगी पडलॉ.

बय पान

- रॉबर्ट फर्नांडिस, फर्नात आळी

ती धावली, ती पळाली, जिवाशा एकांतानें आन ती जिकली

आताशा काळाशो आँ वारू एक-दोन अवलाद जाली गा तेंना थकल्या घतीन आँथें आन तेंत मग शाळीशी गाठीला गा हळूहळू एक-एक आजाराला त्यांना तोंड द्या लागतें. तेंला तहे भरपूर कारने आथ, तेंत मुळ मिजें ई धग-धगीआ जीवन आन सवसाराई शिंता. मंग कंबार दुखी, हात-पाय दुखी आन बऱ्यास आजाराला बाँलावना..... पयल्याशा बायकाई का ती कमाल तीस कळें नाय ? तेंना आठ-दहा पोरे जाले, आँडॉ सवसार हांबाळलॉ, भोटा कुटुंम.. तरी पन ते आतें मातारे जाले आहॉनसुदा कडाक अन निरोगी कहे यॉ प्रश्न पडातें..

अहिस एक बय, तांबड्या लुगड्यावाली- जा लुगडा आपल्या कुपाऱ्याई शान, जी बाई वयानें ८० वहरे पूर्ण केलेली, तेंत विधवा, आयुष्यात तिनेँ बॅताम अडसणीला तोंड देंआँन सुद्धा मनानें खंबीर रेली. आँडया पॉराव योग्य हांबाळ करॉन त्यांना योग्य मारगोर लावणारी. ती सुद्धा नवऱ्याई योग्य साथ मिळाली नसताना, आयुष्यात तिनेँ ओबड्या दुःखाला सामोरे जाआँन.. मिजेंस तारुण्यात एकट्या पॉराला गमवॉन ती रॅल्ल्या- बाकीशाव आधार बनॉन जीवन जगती हाय.

जिगाळा गास मॅरेथॉनमिनेँ भाग घॅताना एकूस तिनेँ विसार कॅलॉ गा माहनु वयानें जरी मातारॉ जालॉ तरी मनानें जवान पाय... जीवनात संकटे अन अडसनी येनार-जानार भगून कय रडात बॅहनार? ई गासकर बय, तीनेँ विसार कॅलॉ गा मॅरोथॉन मिनेँ भाग घॅआँन जिक्यासा. आन तिया हारके जीवनात निराश जाल्यात त्यांना पुनः जीवन जाग्यादो उबारी येदें. ती जिगाळा भाग घॅआँन पळ्या लागली तिगाळा खूबशा लोकांई, टिगल करॉन मजाक उडविलॉ पन डोकारी मनान खंबीर... ती जही सुसाट्यानें पळाली ती जिकल्योरुस थांबली. मग तीआ जमल्ल्या सब्बान लॉकाई पापोळ्यो वाजवॉन अबीनंदन कॅला. अही ई आपली बय नाताल फरगोज इने आपल्या आन इतर तिये जोडीदार पुडे एक आदर्श, एक हुरहूरी ठोविलो की ... जीवनात हार नाय मान्याशी.

सामवेदी खाद्ययात्रा

- केतकी अभिजीत वझे,
मर्देस(नामआळी)

काल हांशी जाम भूक लागलोती, पॉटात नुसतें कागुळे आड्डात ऑथं... कईतरी आहा मस्त खा वाटातोंता पन नक्की का खासा याव अंदाज कई लागात नॉतों. पन रॉजसों तों वडापाव आन समोशी खाऑन पन माहनू जाहा कंटाळलॉता.. मंग कय गराम गराम खासा बोईला तें माई बय पन घारा नोती.. मंग का..?... का खाव ऑ

विसार करीतूस सुलीपुडें घुसली.. आन मंग सध्याआ पूर्णान्न भगून समजला जानारा आपल्या हवईसा "इन्स्टंट नूडल्स" सा पाकीट काड्ला आन मंग का दोन मिनटात तयार... घाईतूस ताटली भरली आन हळूहळू गिळ्या सुरुवात केली.., पॉट ताहा भरात हॉता पन मन कई तृप्त वाटात नॉता ऑड्यात आमशी दादी मॅरें अॅवॉन बेहली आन मंग आमश्यो वार्ता रंगल्यो आन मंग "तुमा आजकालश्या पॉरांना बारश्या विक्त्या खान्याबिगर बी कई सवूस माईती नात, बॉलता बॉलता ती तीआ लानपनायो आठोनीअॅ जहॅ दॉरें उगडॅ लागली...

पो, शिरों, उपमा आन त्याहरी कनेरीऑं तांब्यो मिंजे आमश्या रॉजश्या सामवेदी हाकोटशी सुरुवात. मंग कतेंतरी जिबीला सव बदल भगून हुतेंळें, दुधलाडू, भेंडीआ पानाशो पानमोडयो, पिठाअॅ कुडकॅ, गवा पिठाआ सत्, दॉदाल बनव्याशे.. मला आठवातेंत तें सवदार अहॅ उकडीअॅ लाडू... तें मिंजे आपला सामवेदी पक्वान्नुस.., जकल्यांस आवडीए.. लाडू करॅशें बोइला गा बायको घरशे साउळ-वाटुळ्यो जात्योर दळॉन घ्याशो.. आन मंग रीतीपरमाने पैलें गॉडाअॅ आन मंग उळडा दाळीअॅ.. वालायो हिंगो अहल्यो तें मंग गॉळ्यांए.. मंग जिवना मॅरें जातें कुन.? गा मंग जिवनाई हुट्टी.. जकले मन पॉट भरॉन आवडिनॅ लाडू खाशे..

वाला हिंगाई सुरुवात मिंजे आपल्या बामणा करता उत्सवुस.. तहॉ आज पन हायूस.. आन मंग सुरुवात हॉयाशी पक्वान्ने बनवॅशी.. जिवनात वांगे, गॉळा बटाट याई सुलीवरशी भाजी मिंजें बास.!!! आनंदी आनंद...

रॉज जरी जिवनात अहली तरी वीट नायूस आन तेंआ जोडीला जें शेंगदानें आमटीई जोड मिळाली तें ताटोर ब्याहॉन ताव मार्रॅसॉं.. मंग एखाद दी कतें बटाट भरलॅला आन गराम मसुळ अहला गा मंग जिताना दोन आथ.. कतेंतरी हना दिहा डाळ, भात, वांग्याई भाजी, शेंगदानेंई आमटी, कोशिम्बिर, वड्यो, खीर-पूरी, आळुवडी, घरसॉ पापड अही बामणी थाळी अहली मंग तें सॉरगासुखुस...!! पन जक्लॉ सैपाक गॉड टाकॉन कॅल्लॉ हा..

कतेतरी उपासा दिहा कॅळ्याई मुग नातें गॉळ घालॉन भाजी अहली तें मंग उपास नहलॉ तरी त्योर ताव.. हानश्यापरा शा बरबर खादों भगून मुठें नातें बोंडाई रोटी.. मंग शा प्यादो पन मजा.. कतें गॉड खा वाटला तें रॅवाळा आन जकला कुटुंम घरा अहला गा तळनायो रोट्यो आन हॅवॅशी खीर..

घरांत कुन शीक नातें बाळंत अहली गा तीआ करता गवा रव्याशी खॉल्या शिरिशी पांगी आन ती खादों जोड भगून तांबोटेंऑ रस बनव्याशे आन मंग तॉ वास आख्या घरांत घुम्यासॉं.... शाळीला हुट्ट्यो पडल्यो गा आमाला वेध लाग्याशे ते मामारा जाशे आन बयो सुसाव्याशे त्यो आख्या वहराऑ संसार भर्रॅदो.. मंग तेंआ मिनें पापड, कोळ्याए वडे, मशाले, मुरांबे, राय-मेथ्याई सटणी.. ई जकला मुजिमिनें नातें काशीआ बरणीत भरॉन ठोयाशे.. ई जकला कदो तें घरांत संसार भरल्लॉ पाय आन वहरीभर धास्ती नका भगून..

कई पन हांगा पन तिगाळश्या खान्याला कई वेगळीस सव आन मजा होती जी आतें रेली नाय, आन तुमश्या आतेंआ पॉरांना ती कळ्याशी पन नाय.. मॅ पन तिआ बॉलना कान दॅऑन आयकात ओथी... तिआ त्या बॉलनेतनें माला आपल्या "सामवेदी बामणी" खान्याविषय बॅतान माइती तें मिळाली.. मनातनें वाटला डोकरीनें जरा बडबाड केली पन त्या बॉलनेतनें तिनें माला आपल्या सामवेदी बामणी खाद्य संस्कृतिऑ एक "सामवेदी खाद्यप्रवास" घडवॉन हाडलॉं..

बॉड्डाइ बाव - सायमन मार्टिन, भुईगाव

आमशा घरापासॉन लाम ओथी
बॉड्डाइ बाव

बॉड्डाइ बाव
एकूस बाव ओथी
अरदॉ गाव बाइयोर पानी भरदो जासॉ
पॅसॉ पानी आमी बॉड्डुआ बाइयोरनॅ आढॅश्ये
हॉळॅआ टाकॅदो दापूडॅ बी बाव ओथी

दादी रानाभाटात जाशी
बाय माई बॉड्डुआ बाईसॉ पानी भरॅशी

बाय पाचवीला हायदॅ
ती डोख्योरनॅ पानॅव हांडॉ घॅऑन याशी
हांडॉ ऑथॉ खूपूस बॉठॉ बायशी मान मॉडयाशी
ती पान्याय निथळॅशी...
रॉज दोनशार हांडॅ हाडॉन ती शाळीत जाशी
शाळीतनॅ आल्योर रानभाटात जाशी

बाय अरदॅ वाटयोरनॅ निगॉन गेली
सुली पुडशी पानेरी
सात भांडे रॅशे ती तर कतॅस गेली
घरा मिंगारा बाव आली नळ आलॅ
मॅ हांडॉ अजून तहॉस ठविलॅ

बाय मिंजॅ सॉतास एक बाव ओथी
नितॅस ठविलॅ हांडॉ भरॉन माआ डॉळॅत
तॉ कतॅस आटल्यो नाय
बाय माज न हांगता
माय डॉळॅ पान्याय भरॉन गेली.

दँवा माला तुला कय हांग्यासा हाय - मँक्लीना रिबेलो, चौकाळा

दँवा माला तुला कय हांग्यासा हाय
आतँ माला शाळीमिनँ जाव्यासा नाय
हाकोटे लवकर उठव्यासा नाय
दप्तरा वजान आतँ पँलव्यासा नाय

आठ वाजता मा डॉळँ पडात्यात
नऊ वाजता पॉटात कावळँ कॉकात्यात
सायकल वर तंगडा आतँ मारव्यासा नाय
ग्राउंड वर मा बळँ पळव्यासा नाय
दँवा माला तुला कय हांग्यासा हाय
आतँ माला शाळीमिनँ जाव्यासा नाय

मोबाईल शिवाय मा भाग्यासा नाय
टीव्ही शिवाय माला रँव्यासा नाय
शाळीसाँ रस्ताँ माला आठव्यासाँ नाय
मास्तर साँ मार माला खाव्यासाँ नाय
दँवा माला तुला कय हांग्यासा हाय
आतँ माला शाळीमिनँ जाव्यासा नाय

घरश्या घारा मँ मँडॉ जालँ
अभ्यासावर मा पँडॉ पडलँ
कुनाला कईस पडला नाय
मा शिवाय कुना कई अडला नाय
दँवा माला तुला कय हांग्यासा हाय
आतँ माला शाळीमिनँ जाव्यासा नाय

दँवा ई सल्ले ता बरा सल्ले
खावॉन पँऑन मा पॉट वाढलँ
दँवा मा सुखा दी घँऑ नाका
आतँ माला शाळीमिनँ माकून धाडॉ नाका
दँवा माला तुला कय हांग्यासा हाय
आतँ माला शाळीमिनँ जाव्यासा नाय

वाटणी - श्रीमती शकुंतला नारायण पाटील, नवाळे

ए पप्पा, बय अडेस रेओंदे
वाटनी नाका, तिला तिआ घरास् जिओंदे
डोकारपनी तेंना तोंडों नाका
बाबाआ आतें जालें खॉका !!

बय माला जिगाळा, वेंगेंत घेंतें
मावलीओं भास, माला तिगाळा हॉतें
तुआ करता ती खप खप खपातें
जिवापाड ती तुला जपीतें !!

तुला हिकव्यादो, विकिली वाळी
बाबानें तिगळा, तीला मारल्यो गाळी
नाका फिरवों आतें, तेंई थाळी
बय आपली बिशारी, हाय भोळी !!

हेंताभाटात खुप खपली
मम्मीआ सुखादो ती टपली
तीआ बळेंस जमिन टिकली
लोकाई बग जक्लि विकली !!

तिआ लुगड्येंओ जुनों वास
माला आँथें वायलॉस भास
तिनें काडलें बेंताम तरास
माला पाय तिआँ सहवास !!

मम्मीला हांग मायेनें बॉल
मामारा नाका गाओ तिआ गराना
काँडा रॅलें तिआ अजून जगना
ममीआ पटें नाय इ वागना!!

आतें तिला सुखात ठाँओं

खा,प्यँदो बरा देंऑ
मेल्योर दि वार कमी घालॉ
मन पॉट भरॉन ऑबडा आतें बॉलॉ!

तुमसा डॉकारपनी मँ करनँ
तळ हाता फॉडा हारका धरनँ
बँस माला मिळदँ वरनँ
बय करता माऑ जिव मारनँ!!

पेरदे ताहा उगवातँ आहा हांगात्यात
दँवा करता नुसते टांगात्यात
बय, बाबाला वँगळा रँआ हांगात्यात
समाजकार्य बळँस मांगात्यात!!

सारोळ्यो - ख्रिस्तोफर रिबेलो

- १) कुडाआ फटीत, पँड्याआ राहीत
“कुकाबाय”सॉ खेळ आते खँळ्यासॉ हॉतॉ
जुन्या घरा बोठ्या लांब्या ओट्योर
चन्यो-गोटँ, भोवरँ खँळ्या जोडीदार पावतॉ
- २) जडँ पायी जीनँ सड्याशँ तडँ लिफ्टनँ जाना
या मिनसा अंतर जिगाळा कळदँ
तिगाळा कुनाला काँडा जवळ घ्यासा
आन कुनाला काँडा लांब ठव्यासा यी कळदँ

ESTD. 1978

**BASSEIN CATHOLIC
CO-OPERATIVE BANK LTD.**

(SCHEDULED BANK)

This Christmas,
May you be filled with warmth and happiness!

*Merry Christmas
&
Happy New Year*

Board of Directors

Ryan Fernandes
Chairman

Manvel Lopes
Vice Chairman

Sixto Fargose
General Manager

Roshan Pereira
General Manager

Head Office : Catholic Bank Building, Papdy Naka, Papdy, Vasai West, Dist. Palghar - 401 207, Maharashtra

Board Lines : 9527441600 / 9527451600 / 9527461600 / Toll Free : 1800-266-2407 | www.bccb.co.in